

FÅVANG SAU OG GEIT

ÅRSMELDING 2018

ÅRSMØTE FÅVANG SAU OG GEIT

TORSDAG 24. JANUAR KL. 19.00 PÅ PUBEN TROMSVANG

1. Åpning og konstituering
  - Valg av møteleder og referent
  - Godkjenning av innkalling og saksliste
2. Årsmelding 2018
3. Regnskap 2018
4. Årsmelding fra værringene
5. Premiering
6. Arbeidsplan 2019
7. Valg
  - Leder for 1 år
  - Styremedlem for 2 år
  - Styremedlem for 2 år

  - 1. Varamedlem for 1 år
  - 2. Varamedlem for 1 år
  - 3. Varamedlem for 1 år

  - Nytt medlem i valgkomiteen

  - Revisorer
8. Valg av 3 utsendinger til Årsmøte i Oppland Sau og Geit Storefjell Resort Hotell 23. februar
9. Innkommende saker fra medlemmer. Saker som ønskes tatt opp må være styre i hende innen fredag 18. januar

Etter møte vil det bli gjennomgang av spørreundersøkelse fra NSG i forbindelse med organisasjonsutviklingsprosjektet og div info fra styret.

SERVERING

Regnskap

Dato fra-til: -

Resultatregnskap

Regnskapsår 2018

for

Periode 01 - 01

Fåvang Sau og Geitavlslag

Side: 1

Nr.	Kontonavn	Denne periode			Hittil	
		Regnskap i år	Regnskap i fjor	Budsjett	Regnskap i år	Regnskap i fjor
Salgs- og driftsinntekt						
3100	Medlemskontigent, ref fra OSG	11 770,00 cr	11 865,00 cr		11 770,00 cr	11 865,00 cr
3105	Innsmalingsgodtgjørelse ull	21 130,94 cr	23 184,77 cr		21 130,94 cr	23 184,77 cr
3110	Støtte til årsmøteutsend.fra OSG	2 250,00 cr	2 250,00 cr		2 250,00 cr	2 250,00 cr
3115	Inntekter fra Sauklipper NM 2016		3 718,91 cr			3 718,91 cr
3117	Salg av peis fra Dommerbu		5 000,00 cr			5 000,00 cr
3120	Inntekter sauclippekurs	27 500,00 cr	37 100,00 cr		27 500,00 cr	37 100,00 cr
3121	Tilskudd til klippekurs fra OSG	10 000,00 cr	20 000,00 cr		10 000,00 cr	20 000,00 cr
3126	Reklameinntekter årsmelding 2017	6 500,00 cr	1 000,00 cr		6 500,00 cr	1 000,00 cr
3130	Inngang og salg julebord	10 215,00 cr	10 789,00 cr		10 215,00 cr	10 789,00 cr
3131	Kiosksalg Fåvangdågå	1 225,00 cr			1 225,00 cr	
3135	Egenandel tur	2 700,00 cr			2 700,00 cr	
3160	Tilskudd til dommerbu		50 000,00 cr			50 000,00 cr
3165	Gaver og gevinster	5 000,00 cr			5 000,00 cr	
	Salgs- og driftsinntekt	98 290,94 cr	164 907,68 cr	0	98 290,94 cr	164 907,68 cr
	Dekningsbidrag	98 290,94 cr	164 907,68 cr	0	98 290,94 cr	164 907,68 cr
Driftskostn. og av- og nedskrivninger						
6440	Leie buss til medlemstur	3 500,00	3 500,00		3 500,00	3 500,00
6540	Inventar til dommerbu	1 500,00			1 500,00	
6560	Rekvisita m.m. kåringsdagen		1 405,00			1 405,00
6580	Pokaler og gravering	1 366,00	904,00		1 366,00	904,00
6600	Kostander flytting av dommerbu		45 362,13			45 362,13
6790	Inskurktør og utstyrsleie klyppekurs	37 750,00	52 848,75		37 750,00	52 848,75
6791	Servering klyppekurs	2 361,00	2 603,37		2 361,00	2 603,37
6800	Kontorrekvisita	171,00			171,00	
6820	Trykking årsmeldinger	3 125,00	2 500,00		3 125,00	2 500,00
6830	Kopiering	209,00	2 177,00		209,00	2 177,00
6860	Møteutgifter og servering	27 914,90	39 121,60		27 914,90	39 121,60
6870	Kostnader grill dager i Fåvang	906,59	3 657,28		906,59	3 657,28
6940	Porto	168,00	351,00		168,00	351,00
	Driftskostn. og av- og nedskrivninger	78 971,49	154 430,13	0	78 971,49	154 430,13
Annen driftskostnad						
7320	Reklamekostnad		2 446,88			2 446,88
7400	Kontingent æresmedlemmer	400,00	800,00		400,00	800,00
7405	Tilskudd til OSG(tidl.rovdyrkontig.)		4 770,00			4 770,00
7420	Gaver og blomster	2 026,30	2 785,00		2 026,30	2 785,00
7710	Deltagelse årsmøte OSG	6 492,00	1 405,00		6 492,00	1 405,00
7770	Bank- og kortgebyr	384,00	348,00		384,00	348,00
	Annen driftskostnad	9 302,30	12 554,88	0	9 302,30	12 554,88
	Driftskostnader	88 273,79	166 985,01	0	88 273,79	166 985,01

Dato fra-til: -

Regnskapsår 2018

Periode 01 - 01

Resultatregnskap

for

Fåvang Sau og Geitavislav

Side: 2

Nr.	Kontonavn	Denne periode			Hittil		
		Regnskap i år	Regnskap i fjor	Budsjett	Regnskap i år	Regnskap i fjor	Budsjett
	Driftsresultat	10 017,15 cr	2 077,33	0	10 017,15 cr	2 077,33	0
8051	Renteinntekt bankinnskudd	11,39 cr	28,17 cr		11,39 cr	28,17 cr	
		0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
	Ordinært resultat før skattekostnad	10 028,54 cr	2 049,16	0	10 028,54 cr	2 049,16	0
	Ordinært resultat	10 028,54 cr	2 049,16	0	10 028,54 cr	2 049,16	0
	Årsresultat	10 028,54 cr	2 049,16	0	10 028,54 cr	2 049,16	0
8800	Årsresultat		2 049,16 cr			2 049,16 cr	

Regnskapet blir gjennomgått på årsmøte av kasserer.

STYRET FÅVANG SAU OG GEIT

1. Styret 2018

Leder: Øyvind Myhrsveen
Nestleder: Frode Fjellstad
Kasserer: Johnny Høyeseveen
Sekretær: Knut Evensen
Styremedlem: Camilla Segelstad

1. vara Kyrre Formo
2. vara Pål Borgen
3. vara Guro Romsås

Revisorer: Anders G. Fretheim og Simen Borgedal

Valgkomite: Per Erik Tromsnes, Anton Myhrmoen og Sondre Borgedal

Styret har hatt 5 styremøter, og ellers mye kontakt gjennom telefon, mail og samtaler ellers. 1. vara møter på alle styremøter. Alle styremøter blir i all hovedsak arrangert hjemme til hvert enkelt styremedlem. Referat fra våre styremøter finner du på vår hjemmeside under *referater*.

Mette og Øyvind på årsmøte. Mette gikk ut av styret etter mange års innsats

2. Medlemstall

	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Medlemstall	64	62	64	66
Herav hovedmedlemmer	54	52	53	56
Husstandsmedlemmer	7	7	7	6
Æresmedlemmer	3	3	4	4

Lagets æresmedlemmer er:

Hans M. Hjelstuen, Erland Myhrmoen og Sigurd Krekke.

Hans M. Hjelstuen og Sigurd Krekke er også æresmedlemmer i Oppland Sau og Geit.

3. Representants oppgaver

Johnny Høyvesveen, Else Torill Horten Høyvesveen og Knut Evensen møtte på årsmøtet i fylkeslaget som ble avholdt på Gardermoen i mars. Knut Evensen deltok på regionmøte OSG i januar på Vinstra

4. Medlemsmøter og aktiviteter

Totalt har vi dette året vært involvert i 19 ulike aktiviteter fordelt på 7 medlemsmøter, 3 utflukter, 3 stands/publikumsretta aktiviteter, 2 kurs, NM i saueklipping på Kvam og i tillegg årsmøter og kåringsdagen i Fåvang. Som tidligere år så er målet for våre møter og gi kunnskap, informasjon og ikke minst gi den enkelte sosialt påfyll i form av både servering og god prat med kollegaer.

Dugnad i Nesseskogen

Kort oppsummert har aktivitetene fordelt seg slik:

1. Fjøs møte på Nigard Vestad ble avholdt 14. mars med over 30 deltakere. Veterinær Mari Berge og Saukar Hans Hjelstuen tok for seg det som omhandler lamming både i perioden før, under og etterpå. Her lærte vi om føring og stell, helse mm, og Mari tok spesielt for seg temaet avlivning av sau. Selvfølgelig var det både kaffe og biteti.
2. Årets busstur gikk denne gangen til Alvdal. Der besøkte vi Karin Mattsson og Jo Agnar Hansen som har bygd seg nytt fjøs til ca. 400 sau, og i tillegg så er de i Norgeseliten når det gjelder gjeterhunder, ja til og med i VM har de deltatt, så her lærte vi både om sau og gjeterhund. Etterpå gikk turen til Sjøberg gård og Maren Sjøberg og Lars Ola Johnsen hvor vi fikk omvisning i sauefjøsset, og deretter ble det middag med lam på menyen. En trivelig tur som gikk av stabelen 21. mars med ca. 25 deltakere.
3. Dagen før Palmesøndag var vi på plass utenfor Kiwi i Fåvang hvor vi grillet sau og lam og serverte både fastboende og påsketurister. I tillegg fikk de bålkokt kaffe og gode ord om sauen før de satte turen videre til påskefjellet. Kiwi hadde godt utvalg av lam i butikken, så en veldig bra dag for alle sammen.
4. Vår møte satte rekord i antall møtende. 60 personer møtte fram, og denne gangen hadde vi invitert både Ringebu og Øyer/Tretten til et felles møte så derav dette antallet. Tema var «merverdi av sporing av sau og E-bjelle» v/Marit Mjøen Solem fra Findmy, Veterinær Marie Skavnes tok for seg «info og gode råd fra Mattilsynet og til slutt gikk Tor Håkon Berget gjennom sitt opplegg rundt kopplam. Utenom dette var det kaffe, biteti og sosial prat.
5. Lammekaffe ble arrangert torsdag 26. april og 9. mai på Tunet kro. Nærmere 40 personer møtte fram. Dette er en god tradisjon, og vi mener at dette er en god avkobling i en hektisk tid. Folk koser seg med mat, kaffe og god prat. Ikke minst er det godt å komme ut å prate med andre for å høre at man ikke er alene med utfordringene lammingen gir oss. Noen dager er det gleder, andre dager sorger i fjøsset, så møt opp neste år også.
6. Før 17. mai hadde vi dugnad i Nesseskogen rundt bua. Det ble klipt vekk buskas, ryddet, rakt og gjort området pent til 17. mai. Bua var utlånt til FAU for salg av kaffe, drikke, kaker mm på 17. mai. Vi i sau & geit tok selvsagt samfunnsansvar og bidro med vårt til at Fåvang skulle stille nystrigla på nasjonaldagen.
7. Under Fåvangdågan solgte vi kaffe, saft og kaker fra Bua. Kaker ble bakt på dugnad fra velvillige medlemmer og andre stilte opp som verter. Vi hadde denne dagen ment vi skulle grille lam, men på grunn av tørken turte vi ikke å begynne med grilling. Vi hadde med roll-ups, informasjonsmateriell for utdeling og kopplam som sto godt plassert i skyggen på en ellers varm og fin dag. Vi ble ikke rike av denne dagen, men det kom inn ca. 1500,- på salget. Synligheten at vi er der er like stor som kroner og øre.
8. Søndag 19. august var det tid for tur på Vestsida beitelag sine områder. Dette er nytt av året, og meningen er at hvert enkelt beitelag inviterer medlemmene på tur ut i sitt beitelag. Det gjør at vi kan bli bedre kjent i områder vi ellers ferdes lite i.

Neste år er det Fåvang gjeterlag som er verter, og da håper vi på enda bedre oppmøte en de 15 deltakerne som møtte i år.

9. Helga 21-23 september arrangerte vi klippekurs for videregående. Dette er et forholdsvis «tungt arrangement», annonsering/søknad, påmelding, klippested, nok og tørr sau, bevertning mm, men takket være velvillige verter i Siri og Stein som sørger for både plass, mat og sau så går dette veldig bra. Gode instruktører er også en annen nøkkel, så takk alle sammen. Når en såpass jobb legges ned så sitter vi også igjen med noen velfortjente kroner i fortjeneste. Gleden er også stor å se alle de ivrige deltakerne og deres utvikling som klippere. Mang en god klipper er «uteksaminert» fra et fjøs i Sør-Fåvang med god hjelp av lokale instruktører, og ikke minst lokal sau.
10. For andre året på rad stilte vi opp igjen på Linåkertunet med fårrikål på Fårrikålsdag som er den siste torsdagen i september. Det er en fin stund sammen med de eldre i bygda hvor de får fårrikål av ypperste kvalitet takket være gode saueiere, gode kokker og et velvillig lag. Medlemmene er invitert til å være med på middagen og flere møtte opp. Ordfører og presse var i år fraværende, men vi satser på mere blest neste til år.
11. Kåringsdagen er julekvelden og 17. mai på en og samme dag for oss sauefolk. For en stemning og liv det er i sentrum denne dagen rundt kåringsdagen med grilling av lam, salg av fårrikål, gode tilbud i butikkene, gjeterhundoppvisning, utstilling av ulike saueraser utenom kåringsdagen, salgsboder med ulike saueprodukt, spinning, kaffesalg, natursti for barn, hesteskokasting og mye mer. Selve kåringsdagen skal vi heller ikke glemme. 148 lam ble stilt til kåringsdagen, og resultater kan du lese om under «værringene og kåringsdagen». Denne dagen er også starten på årets fårrikålfestival som varer en uke til ende. Vi har egen komite som jobber med kåringsdagen og utvikling av denne, og som før består den av: Øyvind Myhrsveen, Frode Fjellstad, Camilla Segelstad, Guro Romsås og Nina Bryhn.
12. Første helga i oktober var det duket for NM i saueklipping. Denne gangen ble det Kvamshallen som ble brukt, og det var en fin plass for et slikt arrangement. Vi var med som medarrangør med Knut Evensen som medlem i hovedkomiteen gjennom året. Mange andre fra Fåvang stilte velvillig opp til ulike oppgaver denne dagen. Dette var folk som var med under NM i Ringebu i 2016 og de kan jobbene sine, så dette var et mesterskap som gikk helt på skinner takket være god dugnadsinnsats. Denne gangen klarte arrangementet å gå «pent i pluss», dvs det ble ca. 40 000,- i overskudd fordelt på de 4 lokallagene i Midtdalen. Tanker om fremtidige mesterskap har allerede meldt seg, så vi regner med at det blir NM igjen om ikke altfor mange år.
13. I slutten av oktober, nærmere bestemt 22. oktober var det fjøsmøte i nytt fjøs hos familien Krogsveen med Øyvind, Tore og 2 x Ragnhild som verter. Her fikk vi se et nytt og flott fjøs for 150 vfs. Tore og Øyvind fortalte om byggeprosessen, Kjetil Lien tok for seg fôring i en ellers så utfordrende sesong når det gjelder å berge nok for, Veterinær Mari Berge tok for seg det «medisinske» omkring sauen og Hans demonstrerte holdvurdering, utplukk av livlam mm. Som seg hør og bør ble det sosial prat med kaffe, og et kakebord av dimensjoner ... Takk til vertskapet.
14. NSG etterlyste lokallag som ønsket å ta på seg å arrangere seminkurs. NSG semin står som ansvarlige og det faglige, mens vi i lokallaget står for blant annet påmelding, møtelokaler, fjøs for å inseminere mm.

Fåvang Sau & Geit ville gjerne stå for et slikt kurs, blant annet for å prøve å få med flere lokale deltagere, og for å ta en ny utfordring. 14 stk møtte opp og ble i løpet av dagen utdannet eierinseminører i sau.

15. Årets høstmøte var viet ull. Fagsjef ull i Norillia Stein Terje Moen holdt et engasjerende og interessant foredrag om det som omhandler ull både på sau og i markedet ellers. Våre lokale klippere Sindre Myhrsveen og Bård Valberg Nordrum tok for seg en «klippers hverdag», og ga oss gode råd i hvordan et skal være når klipperen kommer til gårds. Hans tok for seg seminkatalogen og ga oss gode råd om valg av seminværer. 25 personer møtte opp den 5. november på Tunet kro.
16. Dagen etter høstmøte, dvs 6. november var det tid for den årlige turen til Staur og se på seminværene. Ikke så mange som hadde tid den dagen, men veldig nyttig for de fremmøtte, ca. 10 stk.
17. Siste post på programmet dette året var julebord i Sør-Fåvang grendehus. Her fikk vi servert god hemlåggå julemat i trivelig lag. De vel 30 fremmøtte koste seg i godt lag til de sene timer.

Lammekaffe

Nok et år med god aktivitet, ja såpass gode er vi at vi ble hedret som årets lokallag under årsmøte til Oppland Sau & Geit. Igjen må det sies at det å skape aktiviteter er bare moro når oppmøte fra medlemmene er så god. Uten slik oppslutning hadde ikke vår motivasjon til å dra i gang såpass med tilstelninger vært like stor, så takk alle sammen. Aktuelle tema kan være utfordrende så vi er takknemlig for gode tips. Aktiviteter koster, men vi klarer å ha en noenlunde stabil økonomi i laget. Årtes lokallag ga oss også 5000,- inn på kontoen, så motivasjon for å kjempe videre om denne tittelen er stor.

Vi har også dette året samarbeidet med Ringebu Sau & Geit om ulike arrangement, dvs vi inviterer dem, og vi arrangerte vårmøte sammen med Øyer/Tretten og Ringebu. Dette er med på å fordele kostander, og samtidig er det moro å kunne møte andre kollegaer. Et slik type samarbeid vil nok fortsatt være aktuelt i tiden fremover.

Nytt av året i år var beitelagstur hvor vi besøker hvert enkelt beitelag i Fåvang. I år gikk turen til vestsida hvor Øyvind guidet oss. Til neste år går turen til Fåvang, og deretter er det Brekkom sin tur. Vi prøvde oss også som kaféverter under Fåvangdågå. Som nevnt ble det ikke store økonomisk suksess, men synligheten av at Sau & Geit er med på slike tilstelninger er viktig etter styret sin mening.

Bua vår fikk i løpet av høsten innlagt strøm og vi har fått inn bla kjøleskap som gjør at bua er mere fleksibel til utlån/leie. Strømmen ble lagt inn gratis av kommunen som motytelse på at vi hogde bjørker i Nesseskogen.

Takk til alle som har bidratt og deltatt på våre tilstelninger i løpet av året.

Vår og nytt liv

5. Organisert beitebruk, rovdyr og sau i kommunen

Antall dyr på utmarksbeite har gått ned med 978 sau sammenlignet med 2017. Totalt var det 20 238 sau på utmarksbeite sommeren 2018. Vi er fortsatt den største sauekommunen på Østlandet, og hører fortsatt til i blant de 20. største kommunene i landet.

Av antall bruk som søker om produksjonstilskudd er det 100 besetninger med konvensjonell sauedrift, 1 besetning med økologisk sauedrift, 5 besetninger med melkegeit og 7 besetninger med ammegeit. Ut fra dette må det sies at antall bruk med småfe i kommunen er noenlunde stabilt.

For Fåvang sin del ble det sluppet 4542 voksne og 7449 lam på beite, i alt 11 991 sau. Dette er en nedgang 387 sau i forhold til 2017. Det viser at sauetallet i Fåvang er stabilt.

Tapstallene er også noenlunde stabilt, men her er det tilfeldigheter hvor det slår inn. Øyer som er vår nabokommune ble hard rammet dette året av både ulv og andre rovdyr, så rovvilt er utfordrende. Det er heller ikke langt til de kommuner som ble ekstremt hard rammet i Østerdalen. Tross gjeting av faste gjetere og eget tilsyn så unngår vi ikke skader. Forvaltning må til, og uttak av skadegjørere raskt når skader oppstår. Når det gjelder erstatning for tap av sau så henvises det til tabeller som viser dette.

Oppland Sau og Geit gjør en god jobb på dette med rovdyr, og som i fjor ble det daglig oppdatert på OSG sin hjemmeside om observasjoner og rovviltskader. En nyttig link for oss med sau.

Kvitfjell er like bratt sommer som vinter

Oversikt organisert beitebruk i Ringebu kommune 2018

Sluppet på beite 2018				Tapt på beite 2018			Tap %
Lag	Voksne	Lam	I alt	Voksne	Lam	I alt	%
Ramshytta	1927	3172	5099	51	205	256	5,02
Vekkom	1179	1969	3148	32	83	115	3,65
Brekkom	807	1393	2200	37	79	116	5,27
Vestsida	2073	3260	5333	56	97	153	2,87
Fåvang	1662	2796	4458	55	117	172	3,86
Sum 2018	7648	12 590	20 238	231	581	812	4,01

Sluppet på beite 2010-2017				Tapt på beite 2010-2017			Tap i
År	Voksne	Lam	I alt	Voksne	Lam	I alt	%
2017	7838	13 378	21 216	219	665	844	4,31
2016	7567	13 170	20 737	218	609	827	3,99
2015	7457	12 736	20 193	190	763	953	4,72
2014	7217	12 385	19 602	208	541	749	3,82
2013	7406	12 738	20 144	283	746	1029	5,11
2012	7074	11 663	18 737	263	575	838	4,47
2011	7377	12 838	20 215	306	624	930	4,60
2010	7447	12 599	20 046	373	800	1173	5,85

Sau på beite Maridalen

Voldte skadegjørere, dokumentert og erstattet Ringebu kommune 2015-2018:

Skadedyr	År	Voksne	Lam	I alt
Jerv	2016	16	149	165
Jerv	2017	3	58	61
Jerv	2018	6	109	115
Gaupe	2016	0	0	0
Gaupe	2017	1	1	2
Gaupe	2018	0	0	0
Bjørn	2016	68	60	128
Bjørn	2017	72	26	98
Bjørn	2018	49	22	71
Ulv	2016	0	0	0
Ulv	2017	11	162	173
Ulv	2018	0	0	0
Kongeørn	2016		1	1
Kongeørn	2017		9	9
Kongeørn	2018	0	16	16

Erstatning i forhold til tap/krav på beite Ringebu kommune 2015-2018:

År	Tap på beite		Krav		Erstattet		% Erst.
	Voksne	Lam	Voksne	Lam	Voksne	Lam	Totalt
2015	190	763	100	437	76	332	76,1
2016	218	609	134	371	84	210	58,2
2017	219	665	135	409	87	257	63,2
2018	231	581	100	313	55	161	52,3

Dette viser erstatning etter reelle søknader. FM erstatter etter eget utsagn 82 % av tapet over normaltippet som da er trukket ifra krav. Tap over normaltippet var 66 voksne og 199 lam. Antall tapt sau er 812 stk hvorav 216 er erstattet. Saueierne samlet sett, i alt 25 stk mente at 413 burde vært erstattet ut ifra innsendte rovviltsøknader. I 2018 er det utbetalt 558 343,- i erstatning for rovviltskader i Ringebu kommune.

Jerven herjer fortsatt i fjellet og var vår største skadevolder i 2018

6. Geit

Geiteholdet i Fåvang holder seg stabilt både når det gjelder geit og besetninger. Totalt er det 12 besetninger i kommunen herav 5 besetninger med mjølk og 7 besetninger med kjøttproduksjon.

7. Værringene og kåring

Fåvang har 2 avdelinger i Ring 41 i Oppland. Avdeling 45 Spæl og avdeling 48 Norsk Kvit. Avdelingene har egne årsmøter og årsmeldinger. I deres årsmeldinger finner du detaljerte resultater fra årets kåring. Rekrutteringen til å være med i avlsarbeidet kan til tider være utfordrende, så skulle dette være noe for deg så ikke nøl med å ta kontakt med noen i ringen. Både Spæl og NKS forholdsvis stabil medlemsmasse. Takk til alle som står på med avlsarbeidet.

Årets kåring samlet 148 lam fordelt på 20 besetninger. Av dette ble 103 kåret og 45 vraket. Dette gir en kåringsprosent på 70 %

Raser som var representert: NKS, Spæl, Farget Spæl, GNS, Gammel Norsk sau, Rygja og Blæset. Dommere var Anders Svare, Even Sjurrud og Pål Kjørstad. Sekretærer var Jan Aarskog og Odd Steinar Granheim. Mange fine lam ble kåret, så all honnør til dere som står på med avlsarbeidet.

Vinnere i NKS; fra venstre Tor Håkon, dommer Even Sjurrud, dommer Pål Kjørstad, Edvard Bjørge, dommer Anders Svare og Tore Krogsveen.

På vei til mårrå Kaffe i forkant av kåringen, den siste hos Baker Hansen

Beste indeksvær:

Rase	Kåringsnr.	Navn	O.ind	Oppdretter
Spæl	201722987	Hepp Myhrmoen	132	Anton Myhrmoen
NKS	201722706	Von Bjørge	138	Randi og Edvard Bjørge

Beste værlam sum poeng NKS:

Rase	Kåringsnr.	Sum poeng	Oppdretter
NKS	201824842	166	Randi og Edvard Bjørge
NKS	201824844	166	Randi og Edvard Bjørge
NKS	201824887	166	Pål Borgen

Beste værlam kvalitet NKS:

Rase	Kåringsnr.	Sum poeng/sløyfe	Oppdretter
NKS	201824847	10-10-9 Kvit	Randi og Edvard Bjørge
NKS	201829984	10-10-9 Rød	Ragnhild og Øyvind Krogsveen
NKS	201824581	10-10-9 Blå	Bente og Ole Johan Bjørge

Beste værlam sum poeng Spæl:

Rase	Kåringsnr.	Sum poeng	Oppdretter
Spæl	201824544	152	Bodil og Geir Amrud
Spæl	201824537	152	Gunhild Lindvik og Knut Evensen
Spæl	201824549	148	Bodil og Geir Amrud
Spæl	201824534	148	Gunhild Lindvik og Knut Evensen
Spæl	201824326	148	Ane og Sondre Borgedal
Spæl	201824327	148	Ane og Sondre Borgedal

Beste værlam kvalitet Spæl:

Rase	Kåringsnr.	Sum poeng/sløyfe	Oppdretter
Spæl	201824537	8-9-8 Kvit	Gunhild Lindvik og Knut Evensen
Spæl	201824544	9-9-9 Rød	Bodil og Geir Amrud
Spæl	201824585	6-9-9 Blå	Ragnhild og Øyvind Krogsveen

Vinnere i Spæl; fra høyre Knut Evensen, Vegard Amrud og Tore Krogsveen

Semin:

For å oppnå resultater i avlsarbeidet kreves bla gode fedre. Det gjør at de aller fleste benytter semin med varierende hell. Tilslagsprosenten på semin landet over har i alle år vært rom for glede og fortvilelse. Fåvang er heller ikke unntaket her. Når det gjelder ringene er semin resultatene slik:

Avdeling	Antall ins.	Omløp	Tilslag	Tilslags %
45 Spæl	66	26	40	61
48 NKS	104	26	78	75

I årets seminkatalog var det 2 representanter fra avdeling 48. Edvard Bjørge greide det mange andre ikke har klart før, nemlig å ha 2 værere inne i seminkatalogen til samme tid. Værene er 201620491 Fiba Bjørge og 201620584 Stil Bjørge. Et imponerende stykke godt avlsarbeid.

Gjeterhundoppvisning på Tromsnes under kåringsdagen

8. NM saueklipping

Årets NM i saueklipping ble dette året arrangert på Kvam i sammen med Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebru og Fåvang Sau & Geit. Dette til tross for at det ikke var mer en 2 år siden det ble arrangert i Ringebru med de samme lagene som arrangører. Det er utfordringer med å finne lag som tar på seg et slik type mesterskap, så i mars/april ble det bestemt etter påtrykk fra både klippere og andre at vi tok på oss å arrangere et nytt NM i Midt-Gudbrandsdalen. Samme region er kjent for å ha et godt klippemiljø, så her ble det kjapt bestemt at vi tok utfordringen, og at det denne gangen skulle arrangeres i Kvamshallen. Knut Evensen var med i hovedkomiteen fra Fåvang.

Mesterskapet ble arrangert lørdag 6. oktober, og dette ble et svært så vellykket mesterskap. Fåvang stilte med mange «frivillige» til ulike oppgaver, og takket være god dugnadsånd og flinke folk gikk dette knirkefritt. På kvelden var det bankett på Sinclair med lam på menyen. Takk til alle som stilte opp for godt utført arbeid.

Fåvang bekledde seierspallen også dette året. Lars Sønstevoldhaugen og Sindre Myhrsveen tok hhv sølv og bronse og Bård Valberg Nordrum ble nr 10. i NM klassen. For første gang i Norgeshistorien sto det en dame på toppen av seierspallen. Anne-Lise Haugdahl Humstad fra Trøndelag tok gull og skal dermed klippe under VM i Frankrike i 2019. Vi gratulerer alle sammen med flotte prestasjoner.

9. Gjeterhund

Gjeterhundarbeidet i Fåvang er organisert under Midt-Gudbrandsdal gjeterhundlag. Allikevel er det verdt å nevne det arbeidet som er lagt ned her, og ikke minst miljøet som er blitt skapt rundt dette. Fåvang setter stort preg på laget, og dette året har i all hovedsak trening forgått i Fåvang. På sommeren trenes det på onsdager fra tidlig kveld til de sene timer. Denne sommeren ga utfordringer, så på det varmeste så hadde vi trening sent på kvelden for å skåne både hunder og sau. På det meste har det vært oppe i nærmere 20 hunder, så det blir tid til både kaffe og prat på en slik kveld.

For å lære så trenger man gode «lærere», og her er vi så heldige å ha gode instruktører i laget. Lars Romsås, Tor Romsås og Knut Bakkom stiller opp og gir oss gode råd på veien. All denne lærdommen har gjort sitt til at vi har flere hunder som har godkjent bruksprov, og noen enda høyere opp i klassene. Instruktørene gjør en utrolig god jobb, ikke minst har de god tålmodighet, så all honnør til dem for deres innsats. Det er også blitt arrangert både prøver og kurs på Fåvang dette året, og i tillegg har vi vært med på gjeterhundoppvisning under Fårikålfestivalen. Et veldig trivelig miljø å være en del av, så ikke nøl med å kontakte «gjeterhundfolket» om du går med tanker om å skaffe deg gjeterhund.

10. Fra styret

Tiden mellom hver årsmelding synes kortere for hvert år, så enten går tiden fortere til eldre man blir, eller så er det andre årsaker. En årsak til at tiden flyr i saueholdet tror jeg må være at vi har oppdelt år. Paring, ettervinter med klipping og fostertelling, vår og lamming, sommer og fjellbeite, høst med sanking, slakting, kåring mm før vi igjen ender opp i parringssesongen igjen. Hele tiden har vi ett eller annet som er i fokus.

2018 må sies å være et bra år for oss i Fåvang sau & Geit. Vi har et godt og veldrevet lag med sunn økonomi og aktive medlemmer. Det gir oss frihet og motivasjon til å holde en høy medlemsaktivitet. Et av våre mål var å bli årets lokallag i Oppland, og det klarte vi. Det var første gangen denne prisen skulle deles ut, og spenningen var stor da Pål Kjørstad skulle kunngjøre vinneren. Jubelen var stor blant Fåvangingene da prisen ble utdelt, endelig var vi i mål ... En slik pris kommer som nevnt ikke av seg sjøl. Vi i styret jobber målbevisst for at Fåvang skal være et godt og veldrevet lag hvor medlemmene er i fokus. Vi skal skape aktiviteter som gir våre medlemmer både kunnskap og sosialt påfyll, og vi skal være synlige utad. Styret er også opptatt av å «levere» det som både OSG og NSG etterspør i form av innrapportering, innspill, informasjon mm. Overfor styret i OSG har vi blant annet gitt innspill om marked, medlemsarbeid og drift av lokallag. Når det gjelder det å være synlig utad gjør vi det bla ved å være tilstede der hvor folk er. Det være seg med grill utenfor butikk i påsken for å dele ut smaksprøver og informere om sau og lam, det er å være tilstede under Fåvangdågan og Fårikålfestivalen, ja rett og slett vise at sauen har en stor betydning for Fåvang som lokalsamfunn. Vi skal være stolte av vårt arbeid som saueiere og medlemmer i NSG.

Under årsmøte til OSG ble det rom for annen heder og ære også. Bodil og Geir Amrud ble tildelt premien for beste vær i annen rase med væren 201523474 Hugo, og Knut Evensen ble tildelt diplom «for sin innstas for småfeholdet» i Oppland. Edvard er nevnt tidligere, og vi gratulerer igjen med et godt stykke avlsarbeid og dermed 2 flotte seminværer på Staur.

En vinter med mye snø ga utsikter for flom, og flom ble det. Når er det riktignok ikke mange som blir rammet her, men Fåvang kommer raskt i fokus når det er flom i Gudbrandsdalen, så det merkes. Når så flommen forsvant kom tørken. Det ble sluppet sau rekordtidlig mange plasser, og lite visste vi at varmen og det fine været skulle vare «evig». Avlingene uteble og tørken ble gjenganger i media. Det ble prat om både fôrkrise og tidligslakting av dyr. Ja til og med å kjøre ut vann på utmarksbeite ble et tema. En slik sommer hadde ikke Norge hatt siden 1947.

Å være bonde er å «leve i pakt med naturen», kanskje spesielt for oss sauebønder. Vi er avhengig av en god vår slik at sauene kommer på beite til rett tid på godt gras, vi er avhengig av en god sommer som gir gode forhold for sauene, dvs ikke for varm ikke for våt, vi er avhengig av en god høst for å ha gode sankeforhold og gode beiter utover høsten. Nå sto vi altså foran den verste tørken på mange år, men tross alt så ble lammene bra, de fleste berget noenlunde med fôr eller at de fikk kjøpt fôr i form av gras og halm. Noen måtte kanskje redusere flokken litt etter tilgjengelighet på fôr. Det skal også sies at det er bra å være bonde i Norge i slike tider. Det ble på vegne av Bonde og Småbrukerlaget og Bondelaget framforhandlet ekstra midler, og det ble gitt erstatning til de som fikk avlingssvikt på grunn av tørken.

Overskudd av lam og sauekjøtt har vært en gjenganger de siste årene, og dette året ble heller intet unntak. Store lager av sauekjøtt skapte utfordringer, og prisen på sau ble tilnærmet null. Det ble skrevet om folk som både ble skyldige og som fikk mere i kompensasjon for øremerker en pris på selve sauene. Prisen på lammekjøtt dalte også med ca. 12-15,- pr kg kjøtt. En betydelig økonomisk nedgang. Sauekjøtt ble kvernet og gitt til pelsdyr, noe ble eksportert men allikevel så ble det ikke nok til at lagrene ble tømt. I en verden som sulter så kverner vi altså opp sauekjøtt av god kvalitet til revefôr. Det blir stående igjen i historiebøkene ... Avgangen av sauebønder er nedadgående, men i Fåvang holder det seg noenlunde stabilt med antall sau og bruk. I skrivende stund så er det lysninger i markedet, så vi håper på et mere normalt år i 2019.

Året 2019 blir et jubileumsår. Da er Fåvang sau & Geit 70 år, og det skal feires med jubileumsfest i slutten av oktober. Det vil også bli gitt ut en bok om laget, og arbeidet med både fest og bok er godt i gang.

For å gå tilbake i historien så ble det i 1948 dannet et felles lag med Ringebu og Fåvang i sammen. Datoen var 20. april. Allerede året etter gikk Fåvang og Ringebu hvert til sitt, og vi fikk Fåvang Sau & Geit med Per Haugen som første formann. Siden den gang har det vært 21 formenn, eller ledere som det nå heter. I 1948 var det 66 medlemmer, i år 64. Vi vil gjerne ha nye medlemmer, så vet du om noen så vanker det vervepremier til denne som verver. Vi har dette året fått 2 nye medlemmer, noe som er gledelig, og velkommen skal dere være.

Styret takker også alle som har involvert seg i småfenæringa i Fåvang i året som har gått. Noen stiller fjøs til disposisjon for ulike kurs og møter, gjennom ulike dugnader og arrangement ellers. Tusen takk til alle våre sponsorer og støttespillere, Oppland Sau og Geit og Norsk Sau & Geit for samarbeidet i året som har gått.

Årsmøteutsendinger som fikk med seg prisen «Årets lokallag» hjem til Fåvang

Fåvang 10. januar 2019

Styret Fåvang sau & geit

Takk til alle våre sponsorer

**BORGEDAL
BYGG AS**

**Anton
Myhrmoen
918 29 580**

OS ID

Vi merker **levende** verdier

Godt samarbeid med norske bønder i over 80 år

Husdyr er levende verdier – de er næring, vekst og liv for bonden, samfunnet og forbrukerne. Helt siden 1936 har OS ID bidratt til at bønder over hele landet kan merke dyra sine trygt og effektivt med øremerker utviklet og produsert i Norge. Det er vi stolte av, for det handler tross alt om verdens viktigste vare – maten vi spiser.

OS ID
2550 Os i Østerdalen   Tlf. 62 49 77 00   www.osid.no
post@osid.no   www.osidbloggen.no

OS ID
COMBI 3000

COMBI E

Hernes Varme as

Nordsetervn. 55, 2618 Lillehammer
Tlf. 61 05 44 44

Strand

STENUMGÅRD BYGG AS

